

Verksamhetsberättelse 2007

Helsingfors arbis

HELSINGFORS ARBIS

ÅR 2007

Helsingfors stads svenska arbetarinstitut är en sådan inrättning som nämns i lagen om fritt bildningsarbete som "grundar sig på lokala och regionala behov". Såväl undervisnings- som förvaltningspråket är svenska.

Arbis, liksom det fria bildningsarbetet överlag, syftar till att utgående från principen om livslångt lärande stödja en mångsidig utveckling av individens personlighet och förmåga att fungera i samfund och främja demokrati, jämlikhet och pluralism i det finländska samhället.

Arbis vision är "Ett Arbis för alla" och verksamhetsidén lyder: "Arbis erbjuder huvudstadens invånare möjligheter att inhämta nya kunskaper och färdigheter, att utveckla sitt kunnande och sig själva, individuellt och i samverkan med andra samt främjar den finlandssvenska kulturen och kunskaper i svenska." De värderingar Arbis står för är *Kursdeltagaren i fokus, Kunskap som egenvärde, Flexibilitet, Fördomsfrihet, En levande och korrekt svenska* och *Hållbar utveckling*.

Arbis har under årens lopp oberoende av ekonomiska konjunkturer bibehållit ett mångsidigt kursutbud. Nya ämnen har kommit till, gamla har fallit bort, för att senare återuppstå i modernare varianter, anpassade till en ny tid med nya behov och nya krav. Mångsidighet i kombination med ett stort antal olika kursdeltagare gör Arbis till en livskraftig institution. Utbildningsbakgrund och ålder varierar, men viljan att lära sig något nytt och att utvecklas har alla gemensamt. Den viljan utgör Arbis starka drivkraft.

Helsingfors arbis är i enlighet med sin ideologi öppet för alla intresserade. I studiecirkelarna deltar personer i olika åldrar och med olika bakgrund. Också personer med olika etnisk bakgrund har hittat Arbis kurser också om deras andel gärna fick vara betydligt större än nu. De deltar förutom i kurser i svenska och finska, främst i motionsgrupper och i kurser med praktisk och konstnärlig inriktning, och får på så sätt kontakt med finländare, och det finländska samhället.

Arbis strävar efter att motarbeta rasism och integrera olika grupper i den ordinarie verksamheten genom ett mångsidigt kursutbud, genom en kunnig personal och genom en fördomsfri inställning.

Arbis försöker uppnå en jämnare könsfördelning mellan kursdeltagarna men som inom den övriga kultursektorn är Arbis studerande till övervägande del kvinnor. Under år 2007 kan man notera en liten ökning av antalet manliga studerande, andelen var 22,5 %.

Personalen är språkkunnig och kan betjäna personer som har annat modersmål än svenska och finska. Webbanmälningarna, som också kan göras på engelska, har ytterligare underlättat anmälningsproceduren för invandrare. Drygt 5 % av Arbis kursdeltagare har annat modersmål än svenska eller finska, vilket ungefär motsvarar utlänningarnas andel av befolkningen i Helsingfors. Ca 10 % av Arbis timplärare har annat modersmål än svenska och finska. Den relativt höga siffran har sin förklaring i den stora andelen språk i Arbis kursutbud. Undervisningen i språkkurser på högre nivå (t.ex. konversationsgrupper) handhas i allmänhet av infödda lärare. Dessutom har Arbis undervisning i olika etniska kök och använder sig också då av infödda krafter.

DIREKTIONEN

Arbis direktionen bestod under år 2007 av följande personer (ersättare inom parentes):

Direktionens sammansättning 2005–2008			
Ordförande	Sture Gadd	(Kristina, Lindström)	SFP
Vice ordförande	Jan Rosqvist	(Mika Naarala)	SDP
Medlemmar	Anna Jern	(Gerd-Peter Löcke)	SFP
	Ralf Nikander	(Johanna Sandberg)	SFP
	Heta Välimäki	(Inger Östergård)	SDP
	Camilla Granholm	(Sylvi Soramäki-Karlsson)	De gröna
	Pontus Slätis	(Arto Grönholm)	De gröna
	Laura Lodenius	(Nils Nyström)	Vänst.
	Raija Rosti	(Juha Sarlund)	Cent.
Stadsstyrelsens företrädare	Sole Molander	(Terhi Peltokorpi)	Cent.

Institutets rektor föredrog ärendena och som sekreterare fungerade institutets biträdande rektor. Direktionen sammanträdde fem gånger under år 2007. Protokollen upptog sammanlagt 77 paragrafer.

I Arbis budget ingår två elevstipendier à 300 € och två à 200 € om vilka direktionen fattar beslut. Det större elevstipendiet om 300 € är avsett för elever vid institutet för vidare utbildning i Finland eller utomlands. Det mindre är avsett som understöd för deltagande i samlingar, seminarier eller kurser, för inköp av kursmaterial eller i något annat bildningssyfte. Stipendierna kan sökas av personer som är bosatta i Helsingfors, som från läsårets början har varit inskrivna vid institutet och som regelbundet och med framgång har deltagit i undervisningen.

PERSONAL

Fil.kand. *Gunborg Gayer* var sedan 1.10.2006 rektor för institutet. Som biträdande rektor fungerade pol.mag. *Johanna Söderholm*.

Arbis lärarbefattningar innehades av fil.mag. *Carola Dahlström* (främmande språk), textilläraren *Peggy Danska* (handarbete), konstkand. *Hans-Peter Holmstén* (konstämnen), fys.ter. *Birgitta Lindberg* (fysisk fostran), ekon.mag. *Ralf Rehn* (informationsteknik), ped.mag. *Maria Riska* (huslig ekonomi), fil.mag. *Moa Thors* (tyska) och fil.mag. *Hedvig Wallin* (svenska) (tjänstledig under höstterminen 2007 med fil.mag. *Jenny Kajanus* som vikarie).

Den nya befattningen som planeringsansvarig lärare i musik innehades från 1.8.2007 av fil.mag. *Anna Weber-Länsman*.

Institutets ekonomichefsbefattning innehades av *Tea Linso* och som byråföreståndare fungerade *Tua Sederlöf*. Institutets informatör är sedan 1.3.2007 *Maria Lindh*. Bibliotekariebefattningen delades mellan *Benedict von Wright* och *Fredrik Therman* medan Arbis biblioteksfunktionärsbefattning innehades av *Marianne Jäntti-Sevon*. Institutets byråsekreterare var *Nanna Etelä* som också fungerade som filialföreståndare för Arbis Östra, medan Arbis kurssekreterarbefattning innehades av *May Österholm*. Kansliet sköttes under kvällstid på timbasis av studerandena *Joanna von Herten* under vårterminen och *Bo Ioka* under höstterminen. Som datakonsult på timbasis fung-

erade *Anders Gebala*. Dessutom fanns tre vaktmästare: *Lars Henriksson*, *Jan-Peter Jaatinen* och *Ari Mäkinen* och tre städerskor: *Maj-Rita Granqvist*, *Birgit Haatainen* och *Marianne Miettinen* som 16.10 efterträddes av *Satu Lakso*.

Personalen deltog i 80 utbildningsdagar under verksamhetsåret.

Största delen av undervisningen handhades av timlärare. Antalet timlärare under år 2007 var 240. Dessutom anlätades föreläsare inom Studia Generalia och föreläsningssirklar, modeller vid konstkurserna och ackompanjatörer vid vissa gymnastikgrupper för pensionärer.

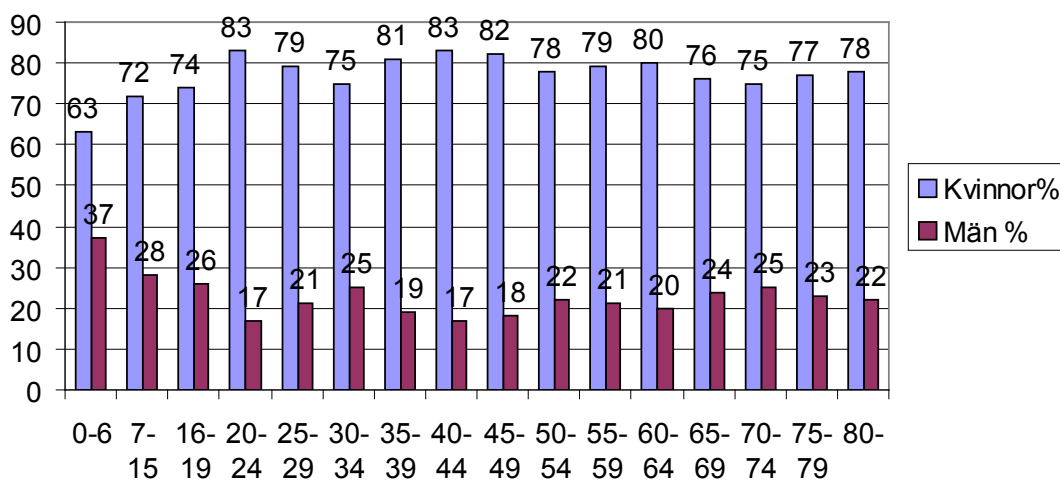
UNDERVISNING

Största delen av institutets verksamhet försiggick under år 2007 i fastigheten vid Dagmarsgatan 3, i Stoa – Östra Helsingfors kulturcentrum, Åbohusvägen 1, och i den svenska ungdomsgården Rastis i Nordsjö. En del kurser, främst kurser i svenska för stadens personal och i vattengymnastik, var utlokaliserade.

Arbis ordnar kurser och föreläsningar i olika ämnen enligt samhällliga och lokala behov. Målet är ett brett utbud av högklassiga kurser. Institutets huvudsakliga inriktning ligger på allmänbildande kurser. Det bindande målet för år 2007 var 20 600 lektioner medan de förverkligade lektionerna uppgick till 21 939, d.v.s. 1 339 lektioner mera. Undervisningstimmar som berättigar till statsunderstöd för år 2007 var 17 904. Därtill tilldelades institutet i oktober 2007 ett extra statsbidrag för driftskostnader om 53 000 €.

Mindre bemedlade, arbetslösa som lyfter enbart grunddagpenning och personer som får hemvårds- och moderskapsstöd har efter anhållan beviljats nedsatt kursavgift. Också syskonrabatt för barn under 16 år beviljades. Sammanlagt 24 personer beviljades under året nedsatt kursavgift.

Kursdeltagare enligt ålder och kön

Undervisningen i form av föreläsning- och studiecirkel pågår under ett arbetsår som inleds i augusti och avslutas i juli. Antalet lektioner under kalenderåret var sammanlagt 21 939 (1 479 lektioner flera än under föregående år). Under vårterminen hölls 10 815 och under höstterminen 11 124 lektioner. Antalet utbildningar var under året 1 102 (1 039 föregående år). Av dessa var 13 avsedda enbart för barn och 59 bestod av allmänna föreläsningar. 27 kurser omfattande 279 lektioner för 241 deltagare ordnades som uppdragsutbildning. Sammanlagt uppgick kursdeltagarna under vårterminen till 7 201 och under höstterminen till 9 512 personer, under hela året alltså till 16 713 (1 402 flera än föregående år).

Bildkonst, skulptur och fotografering

Sammanlagt ordnades 87 kurser med 1 154 deltagare, på våren 545 och på hösten 609. Kurserna omfattade 2 805 lektioner. Flera kurser inom bildkonst och konsthantverk visade sig vara mycket populära. Liksom under tidigare år har kurser i oljemålning, akvarellmålning, digitalfotografering och keramik varit omtyckta.

Gallerirundorna och kursen i nutidskonst har också intresserat många. I Arbis Östra ordnades fyra kurser för barn och unga inom grundundervisningen i keramik. I kurserna deltog 45 barn under 12 år. I kurserna betonades känsla för material, formgivning och handfärdighet. Dessutom har Arbis Östras övriga kurser visat sig komplettera det allmänna kursutbudet på ett förträffligt sätt.

Tolv utställningar ordnades på Galleri Arbis, där man förevisat bildkonst och konsthantverk främst av egna kursdeltagare. Amatörfotografklubben AFK och arkitektförbundet SAFA har även fått möjlighet att ställa ut på Arbis.

Gymnastik, dans och hälsa

Målsättningen med motionskurserna är att befrämja hälsan på alla delområden. Under motionskurserna ökar bl.a. konditionen, muskelstyrkan och ledrlighet vilket bidrar till bättre välmåga. Också motionssektorns lugnare kurser såsom tai chi, yoga och stretching ökar välbefinnandet. Allt detta ger oss resurser att orka bättre med vardagen.

Under året hölls 190 kurser med 2 886 lektioner och 4 334 kursdeltagare. Under våren ordnades 94 kurser med 1 379 lektioner och 2 118 deltagare, medan hösten innehöll 96 kurser med 1 507 lektioner och 2 216 deltagare. Sammanlagt 42 timlärare undervisade under kalenderåret. I kursutbudet ingår allt från vanliga motions- och danskurser till bodymindkurser och föräldrabarnkurser. Seniorerna hade egna kurser i gymnastik, dans och styrketräning. Nytt för året var bl.a. introduktionskurserna i Nia och Asahi och kortkurserna i hip hop och modern dans. De nya pilates-

kurserna blev fullsatta på rekordtid.

Arbis kursdeltagare har möjlighet att varje år delta i ett konditionstest utarbetat av UKK-institutet. Gångtestet genomfördes både på våren och på hösten vid två tillfällen.

De flesta kurser ordnades på Dagmarsgatan i gymnastik- och festsalen. Dessutom hölls kurser i Arbis Östra i Stoa och på Rastis. De alltid lika populära vattengymnastikkurserna gick av stapeln i Kuntokeidas Sandels och Nordsjö simhall. Styrketräningskurserna för seniorer ordnades i Arcadas välutrustade konditionssal.

Hantverk, dekor och textilarbete

Hantverkssektorns målsättning är att erbjuda högklassiga kurser inom hantverk, dekor och textilarbeten. Hållbar utveckling syns bra inom alla våra restaureringskurser. Nu får inte bara en antik möbel en ansiktslyftning utan också fönsterkarmar restaureras, gamla textilier vårdas och ylleprodukter omformas för nya funktioner. Under vårterminen hölls 53 kurser med 1 684 lektioner.

Höstterminen bestod av 67 kurser med 1 759 lektioner. Sammanlagt deltog 1 966 elever och hela lektionsantalet inom sektorn uppgick till 3 443. Av dessa hölls 77 lektioner inom Arbis traditionella julvaka, där 781 personer deltog.

Målgrupperna är både unga och gamla, främst svensktalande men också finskspråkiga och utlänningar som vill lära sig svenska och något om den finlandssvenska kulturen inom ramen för skapande ämnen.

Verksamheten försiggick främst i våra egna lokaliteter på Dagmarsgatan och i kulturcentret Stoa, vilket gör att vi kan erbjuda kurser under både dag- och kvällstid. En del slöjdkurser var utlokaliserade till Botby högstadieskola och Kottby lågstadieskola.

Sammanlagt 36 timlärare undervisade kalenderåret 2007. Förutom i Arbis regi undervisade de i tre köpta kurser för Sveps (Svenska produktionsskolan) i luffarslöjd, tygtryck och ljusstöpning. För personalen på Arbis ordnades också ljusstöpningkurser.

Under konstens natt i Stoa tovade ett 60-tal barn sagofigurer. Julvakan, vars målsättning är att vuxna tillsammans med barn sysslar med julrelaterade aktiviteter, var välbesökt. Detta år medverkade Arbis Kamratförening i julvakan med att stå för kostnaderna för den underhållande delen, d.v.s. ett musikprogram med Apan Anders.

I Galleri arbis ordnade hantverkssektorn två utställningar: "Lappteknik", en utställning av elevarbeten, där färg och form fyllde både galleriet, vitrinerna och trappuppgångarna och utställningen "Stjärnprakt" där lärarna i hantverk på ett lekfullt sätt fick tolka ordet "stjärna" och samtidigt göra reklam för julvakan, som detta år följde samma tema.

I vitrinerna visade eleverna under vårterminen färdiga alster från kurserna i bokbindning, luffarslöjd, tovning, tygtryck, knyppling, vävning mm. Under höstterminen visade elever från kursen "Samla gammalt" vad de samlar på.

Informationsteknik

Sammanlagt hölls 1 472 lektioner inom IT-sektorn under år 2007. I de 85 kurserna, sammanlagt 1 396 lektioner, deltog 741 personer. Dessutom ordnades 21 föreläsningar omfattande 76 lektioner där 167 personer deltog. I IT-sektorns del (14 lektioner) av Arbis traditionella julvaka, deltog 80 personer.

De populäraste kurserna under året var kurserna i användningen av digitalkamera och bildbehandlingsprogrammet Photoshop. Också de kurser som riktade sig till seniorer var mycket välbesökta.

Till undervisningens förfogande stod IT-klasserna ROM och RAM med 10 elevdatorer var. De båda klassernas IT-utrustning uppdateras regelbundet. Arbis studerande har även haft möjlighet att använda IT-klasserna för handledda självstudier 6–7 timmar/vecka. Totalt 81 deltagare har utnyttjat FlexIT under året.

Inlärningsplattformen Moodle har använts som ett komplement till närundervisningen på ett antal grundkurser och på alla fördjupade kurser.

Personer intresserade av datakörkortsexamen kunde anmäla sig som studerande och få bl.a. individuell studiehandledning såväl för A-kort som ECDL-kort. Sammanlagt 78 tenter genomfördes för det nationella och internationella körkortet.

Matlagning

Under år 2007 hölls i undervisningsköket 71 kurser med sammanlagt 559 undervisningstimmar och 17 matdemonstrationer med sammanlagt 85 lektioner. I kurserna deltog 709 personer medan matdemonstrationerna lockade 361 deltagare. Under Arbis traditionella julvaka hölls 14 lektioner där hela 428 personer formade marsipan eller bakade pepparkakor.

Dessutom hölls 7 köpta kurser med sammanlagt 105 lektioner där 89 personer deltog. Under verksamhetsåret deltog alltså sammanlagt 1 587 personer i någon form av undervisning inom denna sektor där 763 lektioner hölls.

Kurser som kombinerade mat och vin var fortfarande mycket populära liksom kurser med kombinationen mat och språk. Kurserna ordnades på danska, svenska för finskspråkiga, engelska, franska, italienska och tyska. De 17 matlagningsdemonstrationerna, där lärarna tillreder maten medan deltagarna ser på och får avsmaka de rätter som tillreds, var fortfarande mycket populära och lockade i medeltal 22 per demonstration.

Kurser ordnades också för barn, både tillsammans med vuxna, eller i grupper som vände sig endast till barn. Matlagningsintresset bland män i alla åldrar är fortfarande stort. Arbis ordnar också kurser enligt deltagarnas speciella önskemål. En sådan kurs var t.ex. matlagning för Ulfåsaskolans elever där matlagningens grunder, näringslära och hantering av olika livsmedel genomgicks.

Musik

Kursutbudet i musik har både utvidgats och blivit mera mångsidigt från början av höstterminen 2007 tack vare den nyinrättade lärarbefattningen i musik, som vi har sedan 1.8.2007. Exempel på nya musikkurser vid Arbis är allsång, musikteori, familjerytmik, Arbis stråk- och blåsensensemble, flera lektioner i pianospel, film-musik, en chansonkurs som integrerar musiken med franska språket, och Arbis barnkör i Stoa.

De här kurserna kompletterar den undervisning i solo- och körsång, piano och gitarr som Arbis erbjuder sedan tidigare. Som en jämförelse kan nämnas att musikens andel var 436 lektioner (13 kurser) under vårterminen med 160 deltagare och 744 lektioner (27 kurser) med 381 deltagare under höstterminen.

Musiken har följaktligen också blivit mera hörbar i vårt hus. Under höstterminen 2007 ordnades flera evenemang där musiken hade en framträdande roll. Den tyska Oktoberfesten i Arbis café ackompanjerades av tysk allsång och en konserteftermiddag ordnades den 10 november med elevuppträdanden av alla de slag på programmet. Exempel på nya musikaliska inslag i julvakan var julig allsång för alla rösttyper, sång och ringlekar och elevuppträdanden i caféet. Dessutom avslutades den på hösten påbörjade chansonkursen med en cafématiné där det bjöds på populära franska melodier till glögg och pepparkaka.

Arbis har också införskaffat många nya instrument. Nu finns det gitarrer, kantelen, ett digitalpiano, en trumpet, en dragbasun, en klarinett, en tvärflöjt, en altsaxofon, en xylofon och många andra slagverk till hands. Det är också möjligt för elever att "mot en pant" låna ett instrument för en termin, förutsatt att de deltar i Arbis musikverksamhet.

Arbis motto är att musiken tillhör alla. Med vårt utvidgade musikutbud vill vi erbjuda nya musikaliska upplevelser för både nyfikna nybörjare och längre hunna som vill musicera i egen takt och med egna mål.

Natur, kultur och litteratur

Under rubriken natur, kultur och litteratur samsas så vitt skilda ämnen som litteratur, film, navigation, guidefortbildning, släktforskning och olika naturrelaterade kurser. Under vårterminen 2007 ordnades sammanlagt 408 lektioner (18 kurser) med 342 kursdeltagare och under höstterminen 2007 var antalet lektioner 275 (15 kurser) och antalet reguljära kursdeltagare 352.

De allmänna föreläsningarna, 8 lektioner, hade under vårterminen 74 åhörare och under höstterminen sammanlagt 609 under 42 lektioner.

Den populäraste kursen i den här gruppen var som vanligt Samla gammalt med *Stig Nummelin* som kursledare. Kursen fylldes snabbt under de första anmälningdagarna. Till kursens popularitet

bidrar säkert de välbesökta och välorganiserade museiresorna som hör till, två per termin.

Under verksamhetsåret kunde ett något stigande intresse för allmänna föreläsningar noteras. Under vårterminen föreläste *Daniel Venström* över temat Kroppsspråk – introduktion till icke-verbal kommunikation och i samarbete med Finlands hjärnstiftelse ordnades en föreläsning om Kostens betydelse för minnesfunktionerna med docent *Miia Kivipelto* som föreläsare. I mars föreläste *Luca Maurizi* under rubriken Talande stenar: inskrifter på monument från antikens Rom.

På höstterminen hade vi en populär föreläsningsserie om hälsa: Motionens betydelse för ett gott liv med hälsocoachen *Kitty Seppälä*, Vad skall vi egentligen äta? med docenten *Christel Lamberg-Allardt* och Varför behöver vi tillräckligt med sömn? med psykiatern *Mikael Riska*.

I anslutning till nittioårsjubileet av Finlands självständighet gjorde professor *Henrik Meinander* tre nedslag i Finlands historia: Självständighetens mandomsprov 1917–1944, Andra världskriget i finländsk historiekultur och Finland i den västeuropeiska integrationen.

I slutet av hösten berättade skådespelaren *Pekka Sonck* om hur det är att uppträda under rubriken Att tala inför publik – värre än döden! och pedagogie doktor *Anna Slotte Lüttge* talade under rubriken Att vara tvåspråkig i skolan. I början av oktober ordnade vi en temavecka för vuxna dyslektiker med föreläsningar och information. Den traditionella nyländska författarmatinén ordnades i slutet av höstterminen. På plats var 15 finlandssvenska aktuella författare som läste högt ur sina egna verk.

Till serien Aktuella författare inbjöds författarna *Johanna Holmström*, *Pia Ingström*, *Per-Erik Lönnfors*, *Marianne Peltomaa*, *Vivi-Ann Sjögren* och *Eva Wahlström*. *Tuva Korsström*, *Tapani Ritamäki* och *Fredrik Therman* alternerade som intervjuare.

Samarbetspartners för kurser inom Natur och kultur var Helsingfors auktoriserade turistguider r.f., Helsingfors Släktforskare r.f., Finlands röda kors Helsingforsavdelning, Finlands Svampvänner och Arbis Mykologer, Finlands Navigationsförbund, Manskören Frihetsbröderna r.f., Finlands hjärnstiftelse, Ockra – diskussionsforum för hälsa och utveckling, Svenska språkbyrån och Nylands litteraturförening r.f.

Unicef ordnade sin traditionella försäljningsutställning före jul.

Språk

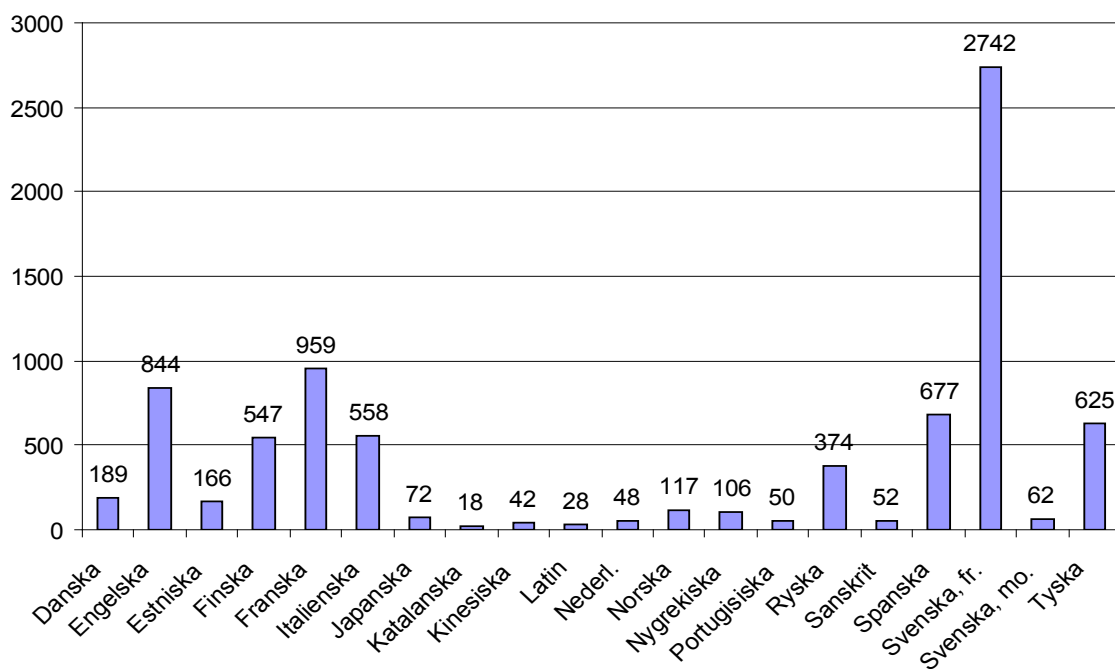

Språkundervisningen vid Arbis riktar sig huvudsakligen till den svenskspråkiga befolkningen i Helsingfors och strävar till att med ett så brett utbud som möjligt tillgodose de vuxnas, men också ungdomarnas behov av både nya, kompletterande och fördjupade kunskaper i språk. En mycket viktig uppgift för Arbis är också att erbjuda undervisning i svenska för finskspråkiga.

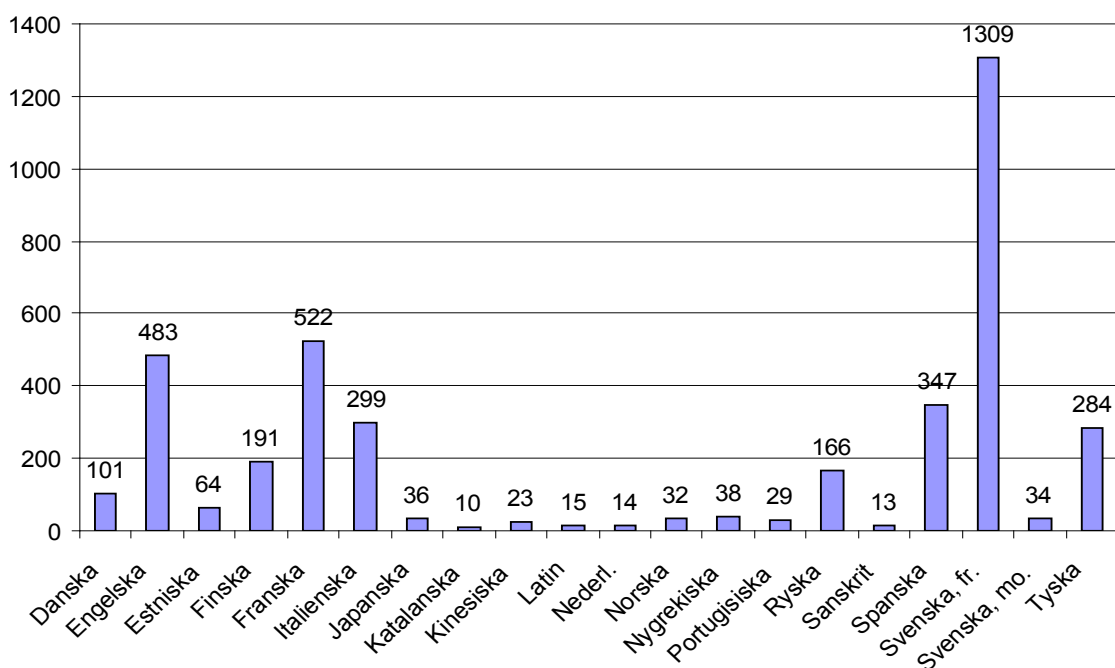
Bland språkstuderandena ser man dessutom allt fler deltagare med annat modersmål än svenska eller finska.

År 2007 ordnades 355 kurser med sammanlagt 4 399 deltagare, 2 158 under vårterminen och 2 227 under höstterminen. 8 320 lektioner hölls i 20 olika språk, 18 under vårterminen och 20 under höstterminen. I nio av språken erbjöds kurser från nybörjarnivå till avancerad nivå. På grund- och mellannivå betonas praktisk språkkunskap, medan den högsta nivån ofta är inriktad på någon form av specialisering. Samtliga språkkurser behandlar också kulturkunskap.

Språkkurser 2007 – lektioner

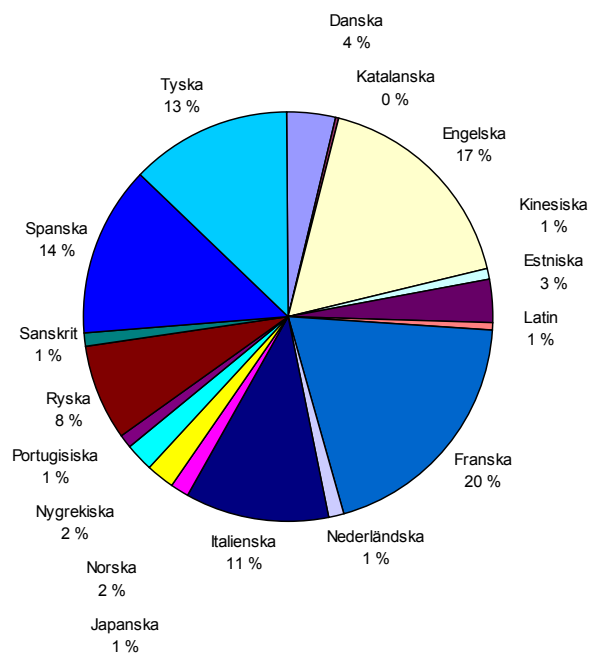

Språkkurser 2007 – deltagare

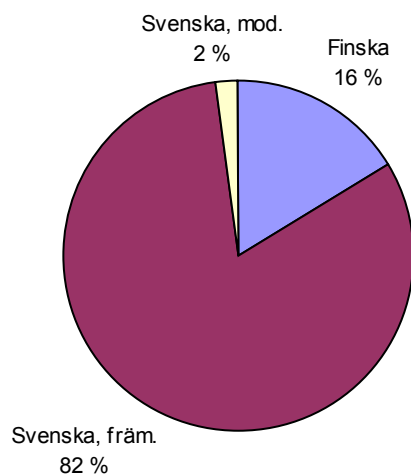

Matlagningskurser på danska, engelska, franska, italienska, spanska och tyska var populära, liksom kurserna ”Mat och prat” för finskspråkiga. Bland övriga specialkurser kan nämnas en kurs i modern italiensk poesi och en spansk kurs om regissören Almodóvar och hans filmer. Samarbete med musikundervisningen inleddes på hösten med en kurs i fransk sång. E-kurser och flerformskurser erbjöds på engelska, finska, franska, spanska, svenska och tyska. Prepkurser för olika språkexamina i engelska, finska och svenska ingick i programmet. Flexstudierna och e-kurserna riktades såsom tidigare till en speciell målgrupp.

Kurser i främmande språk 2007 – lektioner

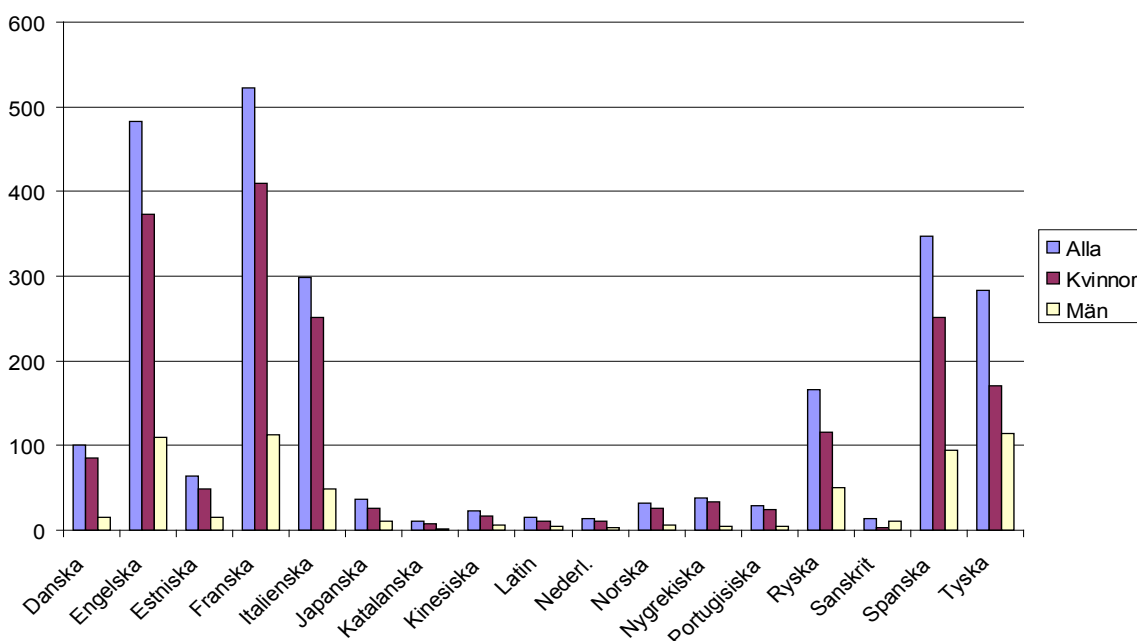
Kurser i inhemska språk 2007 – lektioner

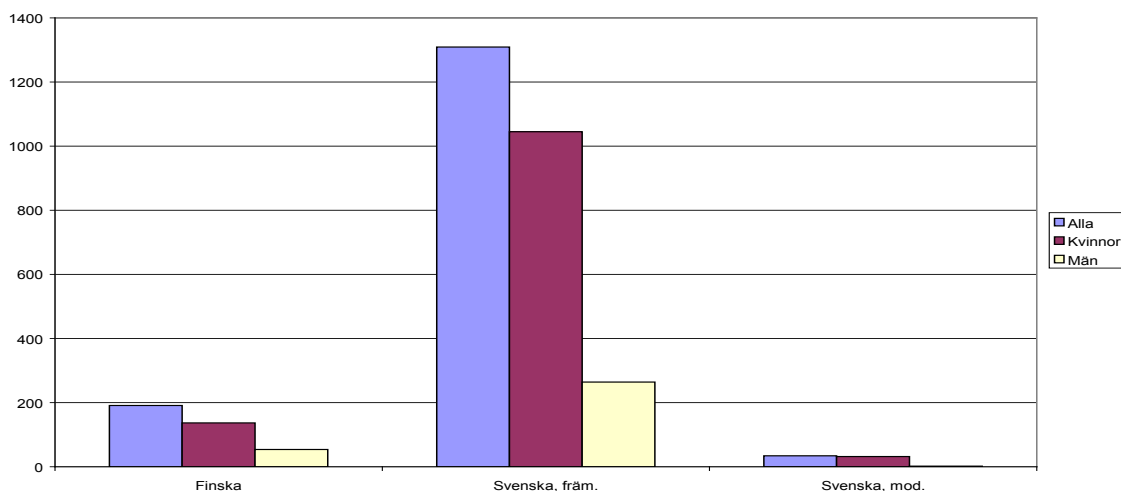
Studierådgivning erbjöds i samband med anmälningarna i början av höstterminen och nivåtest kunde göras på Internet. Dessutom fungerade studierådgivningen under hela verksamhetsperioden per telefon och framför allt per e-post. Möjlighet till självstudier har ordnats i studierummet.

Uppdragsutbildningen i svenska för stadens personal utgjorde ett tyngdpunktsområde inom Arbets språkundervisning. På de utlokaliserade kurserna kom de flesta eleverna från vårdsektorn, men kurser ordnades också för bl.a. Miljöcentralen, Stadsplaneringskontoret, Räddningsverket, Finansministeriet, Palmia, Byggnadskontoret och Förvaltningsdomstolen. Intresset inom staden var stort och under hösten 2007 stod de utlokaliserade kurserna redan för närmare hälften av det totala antalet undervisningstimmar i svenska. S.k. skräddarsydda kurser ordnades, om också i blygsam omfattning, i engelska, franska och ryska.

Kurser i främmande språk 2007 – deltagare

Kurser i inhemska språk 2007 – deltagare

Nytt för i år var att svenska som modersmål lyftes fram som ett separat block i kursprogrammet. För gymnasieelever ordnades 7 kurser med sammanlagt 120 lektioner där 107 personer deltog. Bl.a. ordnades en tidningskurs där en del bestod av intervjueteknik och reportageskrivande och en annan av bildbehandling, grafik och ombrytning. Tidningskursens elever bidrog med en bilaga till Arbisbladet nr 2/07–08.

Eleverna på kurserna i svenska som främmande språk fick vid sidan av den ordinarie undervisningen gå på teater, på bandningar av talkshowen Bettina S. och delta i guideade rundturer i Helsingfors. Kurserna i danska och norska besökte Nifin och "Intensive Swedish for Beginners" firade på IFISK med en vitrysk Lucia.

I allmän språkexamen i svenska deltog 2 personer på grundnivå, 12 på mellannivå och 14 på högsta nivå. I allmän språkexamen i engelska deltog 7 personer på mellannivå och 9 på högsta nivå. Samarbetet med stadens Utbildningsverk fortsatte inom ramen för muntliga prov för abiturienter. Våren 2007 deltog 134 gymnasister i det muntliga provet som organiserades i Arbis regi. Provet kunde avläggas i engelska, finska, franska, spanska och tyska.

Projektet Språk på nätet, som genomförts i samarbete med flera arbisar och folkhögskolor i Svenskfinland, slutfördes. Hemsidan, som skapades av två av institutets språklärare, ger aktuell information för språklärare inom olika skolformer och länkar för undervisningen: www.sprakpanatet.fi.

Våra föreläsningar på främmande språk har lockat en talrik publik. På franska gjordes reflexioner kring lyckan. Man kunde roas av Jacques Tati och hans verk eller höra om porslinets väg från Kina till Frankrike. På italienska behandlades stormännen i det antika Rom och på spanska presenterades Barcelona och den berömda arkitekten Gaudi och hans verk. På tyska belystes aktuella filmer som vunnit internationella pris och den tyska schlagermusikens historia presenterades. Oktoberfesten som bjöd på operettmusik och traktering i äkta oktoberfeststil lockade hela femtio deltagare.

I samarbete med Stadsbiblioteket vid Richardsgatan arrangerades tre föreläsningar på engelska kring litteratur under rubriken *These we have loved*. Den legendariska universitetslektorn *Diana Webster* drog fullt hus.

I maj 2007 ordnades en språkkursresa till St Malo i Bretagne. För researrangemangen stod White House EG och som reseledare fungerade *Carola Dahlström*. Resan föregicks av en kurs om Bretagne. Tolv Arbiselever deltog under en vecka i en kurs i franska vid Lingua Maris. Varje dag ordnades en utfärd med guidning på franska. Vistelsen gav också värdefulla praktiska övningar i språket, eftersom en stor del av deltagarna bodde i familj.

Öppna universitetet

Arbis ordnade under året 21 öppna universitetskurser som omfattade sammanlagt 337 lektioner. Av dessa ordnades 12 kurser under vårterminen (205 lektioner) och 9 (132 lektioner) under höstterminen. Kurserna ordnades i samarbete med Helsingfors universitet och Åbo Akademi. I kurserna deltog under vårterminen 179 och höstterminen 121 studerande, sammanlagt

300 studerande. 240 enskilda tentamensresultat registrerades under kalenderåret.

För att erbjuda ett så mångsidigt utbud som möjligt samlas huvudstadens institut årligen till koordineringsmöten med respektive universitets fortbildningscentraler för att planera de öppna universitetskurserna. Samarbete och gemensamma kurser har ofta stått på agendan. Under år 2007 har Grankulla medborgarinstitut och Arbis samarbetat inom ämnet logopedi. De två instituten turades om att ordna kurserna i samarbete med Helsingfors universitet. Intresset för kurserna inom rättsnotarieprogrammet har ökat och nya studerande har anmält sig. Kurserna i astronomi och teologi samlade även de många deltagare. Studiehelheten i matematik kunde däremot inte slutföras på grund av att alltför få deltagare anmälde sig till höstens kurser.

Fortfarande var det populäraste ämnet pedagogik. Kurserna i pedagogik och vuxenpedagogik som ordnas i samarbete med Helsingfors universitet intresserar närmare 30 studerande årligen. Specialpedagogik är ett efterfrågat ämne och specialkursen som Arbis ordnade blev också snabbt fulltecknad. Många vuxna som tycker om att undervisa eller jobbar med utbildningsfrågor är nöjda över att kunna avlägga åtminstone en del av pedagogikkurserna i södra Finland.

Arbis Östra

Arbis verksamhet i östra Helsingfors administreras centralt från huvudinstitutet på Dagmarsgatan.

Arbis planeringsansvariga lärare planerar de enskilda kurserna och lektionerna ingår i deras totala timresurser. Filialföreståndaren har deltagit i kulturcentret Stoa's gemensamma ledningsgrupps arbete.

Verksamheten försiggick i kulturcentret Stoa i Östra centrum i både egna lokaliteter och i utrymmen lånade av finska arbetarinstitutet och av kulturcentralen, i Rastis kulturcentrum i Nordsjö, i Botby högstadieskola och i Nordsjö simhall.

Kansliet var under terminerna öppet två eftermiddagar i veckan och utöver det enligt överenskommelse.

Arbis erbjöd under läsåret i östra Helsingfors kurser i svenska, spanska, italienska, konst, konsthantverk, musik, navigation, textilarbete, handarbete, textilslöjd, stenslipning med infattning av handslipade stenar, gymnastik för unga, för vuxna och för seniorer, yoga i Stoa och i Rastis och dans i olika former för unga och för seniorer. Hösten 2007 upptog Arbis solosång på programmet i Stoa. Extra pianokurser erbjöds läsårets pianoelever efter vårterminens slut i Stoa.

Intresset för kurser i svenska, både för finskspråkiga och för utlänningar var stort. De flesta kurserna har vid terminsstarten varit fullsatta.

Stoa's gemensamma storsatsning Konstens natt, i arrangemang av kulturcentralen samlade igen flera tusen deltagare i alla åldrar. Årets tema var Pippi Långstrump och barnlitteratur. Arbis deltog med tovning för barn. Ett 60-tal stimulerade barn presterade härliga fantasiskapelser under ledning av *Eva Kyrklund* och *Malin Meikop*.

Östra centrum's bibliotek ordnade i samarbete med Arbis i Stoa under vår- och höstterminerna korta kurser i informationssökning, i e-posthantering och i att uträtta ärenden elektroniskt. Den för-

sta lördagen i december var det åter julpyssel i form av kortkurser. På luciadagen besökte barn från Blomängens lågstadieskola för sjätte gången Stoa med ett 100-tal åhörare.

BIBLIOTEK

Under år 2007 beviljades 5 757 hemlån från biblioteket. Antalet besök under vårterminen var 4 042 och under höstterminen 3 983. Studierummet med fyra internetanslutna datorer var i ständig användning, också utanför terminerna. Biblioteket har fungerat som forum för sju litterära programkvällar. Under julvakan hade biblioteket en "rimsmedja" för julklappsverser.

Utanför terminerna var biblioteket tillgängligt enbart under dagtid. Under året anskaffades 441 nya böcker och 61 exemplar avskrevs. Bokbeståndet omfattade vid årsslutet 16 654 volymer. Biblioteket prenumererade på 73 tidskrifter och tidningar, och inköpte varierande antal lösnummer av tidskrifter i utländska språk. Bibliotekets läroavtalsanställda praktikant blev moderskapsledig från november.

MILJÖRELATERADE ÅTGÄRDER

Under kalenderåret färdigställdes ett förslag till miljöprogram för Arbis för åren 2008–2011. Arbis miljöprogram godkändes på direktionens möte 12.2.2008.

Programmet finns också på Arbis webbsida http://www.hel2.fi/arbiso/OM/Arbis_miljoprogram_2008.pdf

Den ekostödsverksamhet som har inletts av stadens miljöcentral har varit stimulerande och bl.a. har

de idéfyllda månadsbrevens distribuerats till all fast personal på Arbis som idésprutor i den dagliga verksamheten inom och utom Arbis.

Arbis har eftersträvat att handleda och utbilda personalen internt och externt i den dagliga verksamheten och på kurser. Tyvärr rymdes Arbis städerskor inte med på en miljöcentralkurs för städare hösten 2007.

Arbis verksamhet har alltid beaktat miljöfostran men under de senaste åren har Arbis satsat alldeles speciellt på den. Arbis har tidigare år kunnat vidta åtgärder och styra utvecklingen, men efter att Lokalcentralen övertog förvaltning och underhåll av byggnaden har detta visat sig närmast omöjligt att göra.

Från hösten 2007 stängs datamaskinerna av då de inte används på en längre tid.

I undervisningsköket och elevkaféet sorteras avfall av elever och av personal. För att klargöra kategorival – vad är organiskt? – satsar Arbis på praktisk upplysning vid sorteringsposterna.

Arbis har små fysiska anskaffningar. Det allra mesta går genom Anskaffningscentralen. Arbis har ingen egen bil, endast en cykel. Arbis programdistribution inom staden sker med stadens interna post och inhyrd bil under två-tre dagar. Externa leveranser sköter personalen eller extern post.

EKONOMI OCH PRESTATIONER

Ekonomi	2005	2006	2007
Utgifter	2 222 000	2 302 000	2 496 920
Inkomster	<u>335 000</u>	<u>403 000</u>	<u>438 598</u>
Netto	1 887 000	1 899 000	2 058 322
Prestationer	2005	2006	2007
Kursdeltagare	15 162	15 311	16 713
Hållna undervisningstimmar	19 772	20 460	21 939
Studerandetimmar	6,10	6,09	5,55
Personal	2005	2006	2007
Månadslöntagare	23	23	24
Timlärare	217	236	240

Helsingfors stad
Svenska arbetarinstitutet

Huvudinstitutet

Dagmarsgatan 3
Tfn 09-310 49494
Fax 09-310 49495
E-post: kansliet@arb.is.hel.fi

Helsingfors arbis
PB 5200
00099 Helsingfors stad

Arbis Östra

Stoa, Åbohusvägen 1
Tfn 09-310 49499
Fax 09-310 49498
E-post: kansliet@arb.is.hel.fi

Arbis Östra
PB 5210
00099 Helsingfors stad

www.hel.fi/arb.is